

Biologian ja maantieteen opettajien liitto BMOL ry

Toimintasuunnitelma 2022

1. Yleistä

Biologian ja maantieteen opettajien liitto BMOL ry on biologian ja maantieteen opettajien ja opettajaksi opiskelevien pedagoginen järjestö, joka luo opettajille mahdollisuuksia toimia ja vaikuttaa yhdessä.

Liitto edistää biologian, maantieteen ja terveystiedon laadukasta opetusta sekä kestäväää kehitystä kouluissa ja oppilaitoksissa. Liitto tuo näiden alojen näkökulmia yhteiskunnalliseen keskusteluun ja tukee opettajia heidän työssään.

Vuoden 2022 erityisenä painopistealueena on toiminnan kehittäminen. Vuonna 2021 käynnistetyn kehittämistyön tuloksena liitolle valmistuu strategia työkaluksi toiminnan pitkäjänteiseen suunnitteluun ja kehittämiseen.

2. Edunvalvonta- ja vaikuttamistyö

Liitto tekee aktiivista edunvalvonta- ja vaikuttamistyötä yhteistyössä jäsenistönsä ja muiden järjestöjen kanssa.

2.1. Edunvalvonta

Liiton edunvalvontatyön päämääränä on

1) Herättää ja ylläpitää yhteiskunnallista keskustelua biologian, maantieteen sekä terveystiedon opetuksen tarpeesta ja kehittämisestä.

2) Edistää laadukkaan opetustyön riittäviä edellytyksiä, joita ovat muun muassa kohtuullinen ryhmäkoko, riittävä aikaresurssi opetuksen valmistelutyöhön, ajantasaiset opetusvälineet ja -materiaalit sekä riittävä opetettavien aineiden hallinta.

Edunvalvontatyön keinoja ovat mm. lausunnot, kannanotot ja mielipidekirjoitukset, päättäjien tapaamiset sekä neuvottelut koulutus- ja palkkapolitiittisten toimijoiden kanssa.

Edunvalvonnassa tehdään yhteistyötä muiden pedagogisten järjestöjen kanssa mm. Aineopettajaliitto (AOL) ry:n kautta. BMOL ry on opettajien ammattijärjestö OAJ:n ulkojäsenyhdistys ja osallistuu sen pedagogisten opettajajärjestöjen edustajiston (POE) ja sen asettaman pedagogisen toimikunnan työhön.

Vuonna 2022 liiton edunvalvontatyön painopisteessä ovat erityisesti:

2.1.1. Palkkauksen epäkohdat

Vuonna 2022 tehdään vaikuttamistyötä nykyisen opetusvelvollisuusjärjestelmän epätasa-arvoisuuksien korjaamiseksi.

-Opetusvelvollisuuksien tasapuolistaminen. Reaaliaineiden opetusvelvollisuus on muita aineita korkeampi, eivätkä sen perusteet vastaa nykypäivän tilannetta. Jatketaan vuonna 2021 käynnistettyä vaikuttamistyötä reaaliaineiden opetusvelvollisuuden pienentämiseksi yhdessä muiden pedagogisten opettajajärjestöjen kanssa. Keskeisenä keinona tässä on OAJ:n TES-neuvottelutavoitteisiin vaikuttaminen.

-Demokorvauksen määräytymisen perusteet. Biologian demonstraatioiden ja laborointien valmistelusta saa erillisen korvauksen, kun viikkotuntimäärä ylittää kymmenen tuntia. Alaraja korvaukselle on korkeampi kuin muissa oppiaineissa, joissa on käytössä vastaava korvaus. Myös maantieteen opetuksen työmäärä ja työtavat opetussuunnitelmaa toteuttaen edellyttäisivät demonstraatiokorvausta. Vuonna 2022 pyritään vaikuttamaan demokorvausten tasapuolistamiseen. Keskeisenä keinona tässä on OAJ:n TES-neuvottelutavoitteisiin vaikuttaminen.

2.1.2. Ryhmäkoko

Tutkivan oppimisen ja maasto-opetuksen mahdollistaminen edellyttävät riittävän pieniä ryhmäkokoja biologian ja maantiedon/tieteen opetuksessa. Vuonna 2021 BMOL:in jäsenistölle toteutetun kyselyn mukaan jakoryhmät olivat käytössä vain n. 14%:ssa vastaajien kunnista. Tehdään vaikuttamistyötä sen puolesta, että kunnissa otetaan jakoryhmät laajemmin käyttöön biologian ja maantiedon opetuksessa. Kannustetaan BMOL:n piirejä vaikuttamaan oman alueensa kuntien tilanteeseen, tuetaan piirejä vaikuttamistyössä.

2.1.3. Erityisen tuen saatavuus

Oppimisen tukea kehitetään parhaillaan osana Oikeus oppia -kehittämishjelmaa. Asiaa valmistelevan työryhmän toimikausi päättyy 8/2022. Seurataan työryhmän työskentelyä ja jatketaan vaikuttamistyötä sen puolesta, että erityisen tuen saatavuus paranee biologian ja maantiedon opetuksessa. Tehdään vaikuttamistyössä yhteistyötä muiden reaaliaineiden opettajajärjestöjen ja AOL:n kanssa.

2.1.4. Maantieteen asema

Jatketaan maantieteen aseman vahvistamista tavoitteena parantaa tietoisuutta maantieteestä oppiaineena ja nostaa sen arvostusta. Keinoina muun muassa mielipidekirjoitukset sekä yhteistyö mielipidevaikuttajien ja esimerkiksi eri järjestöjen kanssa.

2.1.5. Seuraava tuntijako

Valmistaudutaan muutaman vuoden sisällä käynnistyvään tuntijaon uudistamiseen luomalla kontakteja päättäjiin.

Lisäksi jatketaan aktiivista koulutuspolitiikan seuraamista ja reagoidaan tarpeen vaatiessa.

2.2. Vaikuttamistyö

Yhtenä liiton toiminnan tavoitteena on edistää kestävästä kehitystä kouluissa ja oppilaitoksissa. Liitto tekee aktiivista vaikuttamistyötä seuraamalla kasvatus- ja koulutuspolitiikkaa ja osallistumalla mahdollisuuksien mukaan ajankohtaisiin kansallisiin kehittämisprosesseihin. Vuonna 2022 jatketaan jo aiemmin käynnistynyttä työtä valtakunnallisen Kestävä koulu -ohjelman edistämiseksi useiden muiden opetus- ja kasvatusalan toimijoiden kanssa. Lisätietoa ohjelmasta: <https://peda.net/yhdistykset/bmoly/ajankohtaista6/evkko>

Vaikuttamistyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden järjestötoimijoiden kanssa. Sen keskeisimpiä keinoja ovat päättäjien tapaamiset, lausunnot ja kannanotot sekä aktiivinen osallistuminen yhteiskunnalliseen keskusteluun.

3. Opetuksen kehittäminen

Biologian ja maantieteen opettajien liiton keskeisenä päämääränä on edistää ja kehittää biologian ja maantieteen opetusta ja opiskelua. Tavoitteena on

- 1) Kannustaa opettajia ja nuoria käyttämään kokeellisia opetusmenetelmiä sekä tutkivaa oppimista.
- 2) Tukea koulujen kestävästä kehitystä sekä seurata ympäristötiedon, kansainvälisyyskasvatuksen ja terveystieteiden opetuksen suunnittelua ja toteutusta.

Tavoitteiden saavuttamiseksi järjestetään muun muassa täydennyskoulutusta ja tuotetaan monipuolisia materiaaleja opetuksen tueksi.

3.1. Materiaalit

Liitto julkaisee vuosittain biologian ja maantieteen preliminäärikokeet sekä laatii jäsenilleen keväällä ja syksyllä biologian ja maantieteen ylioppilaskokeen pisteytysohjeiden

tarkennukset Ylioppilastutkintolautakunnan hyvän vastauksen piirteiden perusteella. Viestinnällä tuodaan esiin liiton pisteytysohjeiden tarkennusten hyödyt.

Perusopetuksen päättöarvioinnin tueksi on käynnistetty tehtäväpankin kokoaminen vuonna 2021. Tehtäväpankia kehitetään edelleen yhdessä jäsenistön kanssa vuonna 2022.

Lisäksi hankkeissa tuotetaan monipuolista materiaalia opetuksen tueksi. Vuoden 2022 uusista materiaaleista kerrotaan tarkemmin luvussa 3.3.

3.2. Koulutukset, tapahtumat ja opintomatkat

Liitto järjestää jäsenilleen vuosittain marraskuussa syyspäivät, jotka tarjoavat ajankohtaista täydennyskoulutusta, tietoa uusimmista oppimateriaaleista ja mahdollisuuden tavata kollegoja eri puolilta Suomea. Syyspäivien yhteydessä järjestetään BMOL ry:n sääntömääräinen vuosikokous.

Muita täydennyskoulutuksia järjestetään erityisesti hankkeiden puitteissa, vuoden 2022 ajankohtaisista koulutusteemoista kerrotaan tarkemmin luvussa 3.3.

Liiton toimintaa esitellään valtakunnallisissa opetusalan tapahtumissa kuten Educassa messuilla, LUMA-päivillä ja LUKEMA-tapahtumassa. Educassa liitto on mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa Opettajien olohuonetta yhdessä Suomen messujen, OAJ:n ja muiden pedagogisten opettajajärjestöjen kanssa. Vuonna 2022 BMOL järjestää Opettajan olohuoneessa esittelypisteen, lavaohjelmaa sekä ohjelmaa toiminnallisella pisteellä.

Liitto on mukana toteuttamassa yhteispohjoismaista Luonnonkukkien päivää, joka järjestetään 19.6.2022. Teemalajina on mäkitervakko.

Liitto järjestää opintomatkoja yhteistyössä tasokkaita matkoja tarjoavien matkanjärjestäjien kanssa. Vuonna 2022 järjestetään opintomatka Islantiin sekä kesäretki kotimaassa.

3.3. Hanketoiminta

Hanketoiminnan avulla toteutetaan muun muassa täydennyskoulutusta ja tuotetaan materiaaleja sekä järjestetään tiedeolympiatoimintaa ja kansallisia kilpailuja (ks. tarkemmin luku 3.4).

3.3.1. Liiton ajankohtaiset hankkeet

Opetushallituksen rahoittamassa Opettajana viheliäisten ongelmien maailmassa -hankkeessa järjestetään kevätlukukaudella 2022 koulutuskokonaisuus teemalla "Monialaista oppimista viheliäisten ongelmien parissa". Koulutuksia (6 kpl, yht. 100 osallistujaa) pyritään järjestämään sekä verkossa että lähikoulutuksina Helsingissä, Tampereella ja Oulussa. Lisäksi hankkeessa tuotetuista materiaaleista ja tehtävistä kootaan verkossa julkaistava "Opettajan opas viheliäisten ongelmien opetukseen".

Ulkoministeriön rahoittamassa "Tieto, tunteet ja toiminta - Agenda 2030 koulussa ja mediassa" -hankkeessa järjestetään vuoden 2022 aikana iso määrä koulutuksia sekä julkaistaan opetusmateriaaleja.

- järjestetään 5 jo aiemmilta vuosilta tuttua Toivoa ja toimintaa -koulutusta (à 6 h)
- järjestetään 8 syventävää koulutusta, jossa teemana ovat kestävän kehityksen uutiset (à 6 h)
- järjestetään useita lyhyempiä Toivoa ja toimintaa -koulutuksia (à 1,5-3 h)
- julkaistaan 4 opetusmateriaalipakettia, joissa yhdistyy kestävän kehityksen kasvatusta ja mediakasvatusta
- lisäksi Voima-lehti julkaisee hankkeen osana juttusarjaa kestävän kehityksen tavoitteista

Vuosille 2022-2023 on saatu Jenny ja Antti Wihurin rahastolta avustus "Tunnetaidot ekokriisien maailmassa - hyvinvoinnin työkaluja kasvattajille" -hankkeeseen, jonka toteutus painottuu vuodelle 2023.

Vuodelle 2022 on haettu rahoitusta myös Opetushallituksen Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutuksen avustuksista: "Toivon taitoja opettajille - Hyvinvointia ja osallisuutta kouluihin ja oppilaitoksiin kestävän kehityksen haasteiden maailmassa" -hankkeelle.

Lisäksi haetaan uusia avustuksia tarpeen mukaan vuosille 2022-2023.

3.3.2. Hankeyhteistyö

Vuonna 2022 tehdään yhteistyötä seuraavissa hankkeissa:

- Kasviosta kansalaistiedettä -hanke, jossa tuetaan eliökokeiden laatimista kouluissa ja kerätyn aineiston hyödyntämistä tutkimuksessa. Hanketta hallinnoi Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry.
- Kouluniitty monimuotoisena ja monipuolisena oppimisympäristönä -hanke, jossa tuotetaan mm. kouluniittyopas kouluille. Hanketta hallinnoi Villi vyöhyke ry.

3.4. Tiedeolympiatoiminta

BMOL ry järjestää vuosittain valtakunnalliset biologian ja maantieteen kansalliset kilpailut lukiolaisille ja valmentaa Suomen joukkueet kansainvälisiin tiedeolympialaisiin.

Vuonna 2022 kansallinen maantiedekilpailu järjestetään tammikuussa ja biologiakilpailu huhtikuussa. Kilpailujen parhaimmistolle järjestetään tiedeolympialaisiin tähtäävää valmennusta yhteistyössä Aalto-yliopiston ja Helsingin yliopiston kanssa. Suomi osallistuu vuonna 2022 sekä Armeniassa järjestettäviin biologian olympialaisiin että Ranskassa järjestettäviin maantieteen olympialaisiin.

Liitto kehitti tiedeolympiatoimintaa vuonna 2021 Opetushallituksen myöntämän kehittämisrahoituksen turvin yhteistyössä Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kanssa. Hankkeen tuloksena aiempaa useampi opiskelija pääsee vuodesta 2022 alkaen mukaan valmennustoimintaan ja opettajat voivat hyödyntää hankkeessa opetuksen tueksi tuotettua avointa materiaalipankkia.

3.5. Muu kansainvälinen toiminta

Vuonna 2022 jatketaan kesäopetuksen järjestämistä yhteistyössä virolaisten ja venäläisten biologian ja maantieteen opetuksen asiantuntijoiden kanssa.

Lisäksi liitto välittää jäsenille ajankohtaista tietoa alan kansainvälisestä toiminnasta sekä tukee jäsenten kansainvälisiä yhteyksiä tarjoamalla vuosittain haettavaksi opettajan matkastipendin.

3.6. Oppilaiden kannustaminen

Liiton tavoitteena on kannustaa nuoria biologian, maantieteen ja terveystiedon pariin sekä innostaa heitä jatkamaan aloilla, joissa voi hyödyntää tätä osaamista.

Liitto palkitsee kevään ja syksyn ylioppilaskokeessa parhaat pisteet saaneet biologian ja maantieteen kirjoittajat sekä myöntää vuosittain luonnontutkimus- ja -harrastusstipendejä yhteistyössä Otavan kirjasaatiön kanssa.

BMOL on vuosittain mukana järjestämässä Metsävisaa yläkoululaisille yhdessä Suomen Metsäyhdistyksen kanssa. Vuonna 2022 liitto on lisäksi mukana järjestämässä Tutki-Kokeile-Kehitä -kilpailua yhdessä koulutuskeskus Opinkirjon kanssa sekä Nuorten näköinen Suomi -kilpailua yhteistyössä Osallisuuden osaamiskeskuksen ja Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry:n kanssa.

4. Jäsenpalvelut ja -edut

Vuonna 2022 on tavoitteena parantaa liiton jäsenilleen tarjoamia etuja. Tässä hyödynnetään vuoden 2021 jäsenkyselyssä kerättyjä tietoja jäsenten toiveista ja tarpeista.

5. Viestintä

5.1. Viestinnän kanavat ja kehittäminen

Liitto viestii alan ajankohtaisista asioista jäsenilleen monikanavaisesti. Natura-lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa ja sähköinen uutiskirje julkaistaan 10 kertaa vuodessa. Lisäksi jäsenviestintää toteutetaan sosiaalisessa mediassa sekä jäsenten sähköpostilistalla. Liiton nettisivuilla on avoimen sisällön lisäksi jäsenille omat salasanalla suojatut sivut, joilla julkaistaan vain jäsenille tarkoitettua materiaalia.

Ulkoista viestintää toteutetaan laatimalla mediatiedotteita ja viestimällä sosiaalisessa mediassa, jossa kanavina ovat Facebook ja Twitter. Viestintäkanavana toimii myös liiton internet-sivusto www.bmol.fi.

Vuonna 2022 tavoitteena on tehostaa edelleen viestintää muun muassa lisäämällä maksullista Facebook-markkinointia sekä kasvattamalla sähköisen viestinnän piirissä olevien jäsenten määrää.

5.2. Natura

Natura on Biologian ja maantieteen opettajien liiton jäsenlehti. Se on biologian ja maantieteen erikoisjulkaisu, jossa on asiaa opetuksesta, tieteestä ja luonnosta. Natura on sitoutunut vastuulliseen journalismiin.

Naturan toimituskunta koostuu pääasiassa opettajista, joilla on hyvä tuntuma luonnontieteistä koulun arjessa. Lehden päätoimittajana toimii journalismin ammattilainen.

Vuonna 2022 Natura ilmestyy neljä kertaa. Jokaisesta numerosta julkaistaan lisäksi valikoituja artikkeleita Naturan verkkosivulla. Lehden tunnettuutta pyritään kasvattamaan tekemällä artikkeleista nostoja sosiaaliseen mediaan sekä julkaisemalla yksittäisiä artikkeleita myös Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry:n etusivulla.

Naturan konseptia tullaan kehittämään jäsenkyselyn pohjalta strategiatyön valmistuttua.

6. Liiton toimijat ja toiminnan kehittäminen

Liiton ylin päättävä elin on vuosikokous. Kokousten välillä toimintaa ohjaa liiton hallitus. Hallitus nimittää vuosittain eri tehtäviin työryhmiä, jotka ovat avoimia kaikille jäsenille.

Liiton toimistolla työskentelee vakituisessa työsuhteessa kolme henkilöä: toiminnanjohtaja, järjestösuunnittelija ja ympäristökasvatuksen asiantuntija. Vuonna 2022 hankkeissa työskentelee lisäksi määräaikainen globaalikasvatuksen asiantuntija. Vuodelle 2022 haussa oleviin hankkeisiin palkataan tarvittaessa määräaikaisia työntekijöitä, mikäli rahoitus toteutuu.

Liitossa toimii 23 itsenäistä piiriä. Liiton hallitus nimittää keskuudestaan piiriyhteyshenkilön. Piirit tiedottavat liitolle toiminnastaan, jota vastaan piirille maksetaan vuosittain jäsenmäärään perustuva avustus. Lisäksi liitto jakaa piireille harkinnanvaraista toiminta-avustusta.

Vuonna 2022 liiton toimintaa kehitetään pitkäjänteisesti jatkamalla vuonna 2021 käynnistettyä strategiatyötä, johon osallistetaan jäsenistöä eri tavoin. Työn tuloksena liitolle valmistuu ensimmäinen strategia vuoden 2022 lopussa.

7. Yhteistyö

Liitto tekee yhteistyötä muiden opetus- ja kasvatustieteiden toimijoiden kanssa ja etsii uusia yhteistyökumppanuuksia mm. LUKEMA-verkostosta.

Tärkeitä yhteistyöverkostoja ovat muun muassa Aineopettajaliitto (AOL) ry ja ympäristökasvatusalan toimijoiden pyöreä pöytä.

Vuonna 2022 tehdään hankeyhteistyötä Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto ry:n ja Villi vyöhyke ry:n hankkeissa.

Liitto on yhteisöjäsenenä seuraavissa yhdistyksissä: Aineopettajaliitto AOL ry, Suomen luonnonsuojeluliitto, Suomen Metsäyhdistys, Suomen YK-liitto, Kesälukioseura, Suomen Leirikoulu yhdistys, Societas pro Fauna et Flora Fennica, Suomen Biologian Seura Vanamo ja Suomen Maantieteellinen Seura.

8. Talous

Liiton toiminnan tärkeä edellytys ja tavoite on tasapainoinen talous. Liitto toteuttaa ja kehittää omaa varainhankintaa, hakee hankeavustuksia ja luo uusia yhteistyökumppanuuksia.

Liiton tärkein varainhankinnan muoto ovat jäsenmaksut. Lisäksi liitto myy muun muassa preliminäärikokeita ja ilmoitustilaa Natura-lehteen sekä huomiopaikkoja jäsenviestiin.

Liitto tukee piiriyhdistysten toimintaa taloudellisesti vuosittain.

Toimintasuunnitelman liitteenä on talousarvio vuodelle 2022.